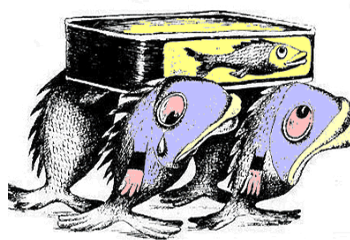

ENTERRAMENT DE LA SARDINA

L'enterrament de la Sardina és un fet que posa fi a les festes de Carnaval. Es celebra el dimecres de Cendra, dia en que també és tradició enterrar el rei Carnestoltes. És una manera de finalitzar la disbauxa i la gresca i començar a entrar en temps de Quaresma o, el que és el mateix, temps d'abstinència i de penitència.

Sobre el perquè es diu 'enterrament de la sardina', i partint de la base que enterrar és una forma d'oblidar, acomiadar-se, perdre, es parla de dues hipòtesis:

- 'Sardina' era una manera col·loquial d'anomenar l'espina o la carcanada del porc, que tradicionalment s'enterrava just abans de començar la quaresma per simbolitzar que s'entrava en un període de privacions i abstinències que, d'altra banda, en aquella època era molt rigorós i respectat per a la societat.

- Una altra hipòtesi és que el terme és importat pel gremi de sabaters de Madrid cap allà al segle XVI. Es diu que cada dia acostumaven a fer una petita pausa cap allà a les 11h del matí per poder fer un mos que els omplís l'estómac fins l'hora de dinar; per només 'un quarto', una cuinera els servia una llesca de pa torrat amb una sardina i un gotet de vi. Quan ja s'apropaven els temps de quaresma, fins i tot la rigorosa abstinència els privava d'aquesta sardina. Va ser aleshores que començaren el ritual simbòlic d'enterrar-la prop del Manzanares, ruixant-la amb vi de Valdepeñas. En una bota posaven una carota, de la boca de la qual en sortia la sardina i, després d'enterrar-la, feien un berenar bevent el vi de la bota.

DIMECRES DE CENDRA

El Dimecres de Cendra (dies cinerum) és el primer dia de la Quaresma en el calendari catòlic, protestant, i anglicà.

Esdevé 46 dies abans de Pasqua; es considera que la Quaresma té 40 dies de durada (no es compten els diumenges). Per tant, dura 7 setmanes.

Aquest dia pot variar anualment segons es celebri la Pasqua que ha de coincidir amb el primer diumenge després de la primera lluna plena de primavera. Per tant, **el Dimecres de Cendra pot variar entre el 4 de febrer i el 10 de març.**

La denominació prové del segle X, quan fou instituída la **cerimònia de la benedicció i imposició de la cendra (obtinguda per la cremació dels llores i palmons beneïts el diumenge de Rams de l'any anterior) com a signe penitencial.**

Aquest dia, que pels catòlics és dia de dejuni i abstinència, igual que el Divendres Sant, es posa la cendra als fidels que van a Missa. Segons la tradició, la cendra s'ha d'obtenir a partir de la cremació dels llores i palmons beneïts el diumenge de Rams de l'any anterior, i ha de ser imposada al cap dels fidels en forma de creu (modernament, en alguns llocs, a les mans per no embrutar-los).

La cendra és símbol de caducitat de la condició humana, **signe penitencial (utilitzat des de l'Antic Testament) i de conversió, que ha de ser l'aspecte dominant durant tota la Quaresma.**

Durant la imposició de la cendra als cristians, el sacerdot pronuncia les paraules: 'Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris', és a dir: 'Recorda, home, que ets pols, i en pols has de tornar'.

Antigament només s'imposava la cendra als pecadors públics que se sotmetien al ritus i eren trets del temple després de la imposició

VELLA QUARESMA

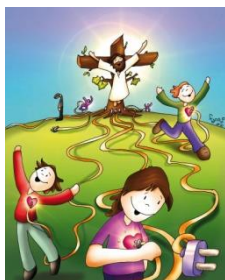

La **Vella Quaresma** és, als Països Catalans, la representació gràfica de la Quaresma. Té la forma d'una **vella arrugada i xaruga, amb set cames** que va perdent d'una en una a mesura que van passant les setmanes de Quaresma. Va vestida com una pagesa mallorquina (coneguda com a Jaia Corema o Jaia Serrada) o una vella catalana. **A les mans hi duu o bé dos bacallans, o bé un bacallà i una graella.**

Es deia que era l'**encarregada de procurar que els infants mengessin peix per Quaresma**; se'ls amenaçava dient-los: "Si menges carn, sa Jaia Serrada vindrà i se t'endurà".

Durant els dies de carnaval, **el rei Carnestoltes i la vella Quaresma mantenen una lluita**; la vella Quaresma acaba guanyant i s'abandonen les lleis del rei Carnestoltes; els banquets, la festa boja i el desordre donen pas al dejuni, l'ordre i la calma. Segons la tradició, els menjars abundants es canvien per un **règim de sopes amb oli, verdura i aigua**. **Només els diumenges es podia menjar peix.**

PASQUA

La pasqua és una de les principals celebracions de la religió jueva i la principal del cristianisme. Si la pasqua jueva, o 'Pessah', commemora la sortida d'Egipte i la fi de l'esclavatge del poble hebreu, la pasqua cristiana celebra la resurrecció de Jesús i la fi de l'esclavatge de la mort (moral i biològica).

Per als fidels jueus i cristians el mot 'pasqua' no designa pas coses tan diferents, encara que ho siguin força els actes commemoratius que hi van estretament lligats i que s'allarguen, en tots dos casos, durant vuit dies.

La pasqua jueva, va lligada a la festa dita dels Àzims, que dura una setmana; la pasqua cristiana corona l'anomenada Setmana Santa, que comença el Diumenge de Rams i culmina el Diumenge de Pasqua, set dies després.

El mot 'pasqua' dóna fe de les arrels jueves del cristianisme. Pensem que l'Antic Testament, que, en essència, forma allò que s'anomena la Bíblia jueva, és acceptat i assumit per la tradició cristiana. Els llibres que formen l'Antic Testament relaten, entre més coses, la història del poble jueu a partir de l'aliança amb Déu. Ara, la Bíblia cristiana comprèn també el Nou Testament, que descriu la vida i el missatge universal de Jesús, que completa i segella aquesta aliança de Déu amb el seu poble, i narra la tasca evangelitzadora de les primeres comunitats cristianes